

РЕШЕНИЕ

№ Ц - 41

от 30.12.2016 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 30.12.2016 г., след като разгледа доклад с вх. № Е-Дк-411 от 06.12.2016 г. относно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, както и събраните данни и доказателства от проведеното на 13.12.2016 г. обществено обсъждане, установи следното:

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията, регулатора) определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия (БП).

Съгласно § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ, „балансираща енергия“ е активната електрическа енергия, която операторът на електропреносната мрежа активира за компенсиране на разликата между регистрираните при него договорени и фактически реализираните графици за доставка, както и колебанията на товарите с недоговорен график на доставка. Нормите, уреждащи балансиращия пазар на електрическа енергия се съдържат в Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) и регламентират условията за продажба и покупка на балансираща енергия с цел да се гарантира сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система (ЕЕС) и сигурната паралелна работа на ЕЕС на континентална Европа.

Според чл. 107 от ПТЕЕ, на балансиращия пазар се търгува балансираща енергия, която включва:

1. отдадената енергия вследствие участие в регулиране (първично и вторично), зададена чрез турбинните регулатори на агрегатите или централния регулатор на ЕЕС, интегрално за часа;
2. балансиране чрез корекция на работната точка на агрегатите (третичен резерв), зададена от дежурния диспечер на независимия преносен оператор, интегрално за часа;
3. отдадена енергия вследствие на активирани блокове от студен резерв, интегрално за часа;
4. балансиране чрез промяна на състоянието (включване, изключване) на агрегатите, зададена от дежурния диспечер на независимия преносен оператор, интегрално за часа;
5. балансиране чрез промяна на товара на потребители по диспечерско разпореждане;
6. енергия, закупена/продадена от/на съседни енергийни системи, и енергия като аварийна помощ.

С оглед реализирането на електрическа енергия на балансиращия пазар, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) сключва договори по чл. 11, т. 7 от ПТЕЕ с доставчиците на балансираща енергия, чиито предмет е предоставянето на балансираща енергия на преносния оператор от вторичен, третичен и активирани студен резерв. Предвид факта, че балансиращият пазар се администрира от ЕСО ЕАД, същото е страна и по всички сделки за покупка и/или продажба на електрическа енергия с търговски участници, които притежават диспечерируеми производствени и/или потребяващи обекти за покриване на небалансите в националната пазарна зона. Сключената сделка на балансиращия пазар установява задълженията на съответния доставчик на балансиращия пазар да предоставя или

купува енергия на/от преносния оператор според спецификата на предложението и разпореджането, издадено от диспечера на оператора на електроенергийния пазар. Сключените сделки с доставчиците на балансираща енергия, които участват във вторично регулиране или в регулирането на системата чрез активиране на блокове от студен резерв и/или активиране на агрегати за третичен резерв, се уреждат съгласно условията на договорите с преносния оператор.

В изпълнение на сключените сделки, ЕСО ЕАД купува/продава балансираща енергия въз основа на предложения за регулиране нагоре и предложения за регулиране надолу, предоставени от доставчиците на балансираща енергия, които е регистрирал по реда на ПТЕЕ. По данни на ЕСО ЕАД, към настоящия момент в регистъра по чл. 119 от ПТЕЕ са вписани следните доставчици на балансираща енергия: „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ - Бобов дол“ ЕАД, „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД, „ЕЙ И ЕС - ЗС Марица Изток 1“ ЕООД, „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД), както и дружествата, класирани на проведените от електропреносния оператор тържни процедури за предоставяне на студен резерв, а именно „Биовет“ АД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „ТЕЦ - Бобов дол“ ЕАД, „Топлофикация Русе“ ЕАД и „Брикел“ ЕАД.

За изпълнение на правомощието на Комисията по чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 от ЗЕ със Заповед № 3-Е-197 от 29.11.2016 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която е изготвила доклад с вх. № Е-Дк-411 от 06.12.2016 г. относно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. Същият, както и проект на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, са приети от КЕВР с решение по Протокол № 232 от 06.12.2016 г., т. 1. В тази връзка е проведено обществено обсъждане на 13.12.2016 г., след което са постъпили становища съответно от ЕСО ЕАД с вх. № Е-13-41-90 от 09.12.2016 г. и от НЕК ЕАД с вх. № Е-13-01-66 от 22.12.2016 г.

ЕСО ЕАД в становището си посочва, че съгласно чл. 99, ал. 3 от ЗЕ „операторът на електропреносната мрежа сключва сделки с доставчиците на балансираща енергия от страната и/или извън страната за балансиране на електроенергийната система“, а съгласно разпоредбата на чл. 107, т. 6 от ПТЕЕ „на балансиращия пазар се търгува балансираща енергия, която включва енергия, закупена/продадена от/на съседни енергийни системи, и енергия като аварийна помощ“. В тази връзка ЕСО ЕАД излага, че съгласно чл. 99, ал. 1 от Правилата за управление на електроенергийната система (ПУЕЕС) балансиращата енергия към и от съседни електроенергийни системи може да се осъществи чрез активиране на резерва за третично регулиране, тъй като по аргумент от чл. 103, ал. 1, т. 4 от ПУЕЕС „резервът за третично регулиране включва ... резервна мощност в състава на други електроенергийни системи, която може да бъде предоставена при поискване от оператора на електропреносната мрежа по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар“, като за тази цел „резервът за третично регулиране може да се предоставя чрез договори с оператори на или доставчици от други електроенергийни системи“ (чл. 104, т. 4 от ПУЕЕС). ЕСО ЕАД отбелязва, че доставките на балансираща енергия извън страната за балансиране на ЕЕС са предвидена в закона възможност за осигуряване на надеждната ѝ работа, като последните не би следвало да се вземат предвид при определянето на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия.

Във връзка с гореизложеното, ЕСО ЕАД предлага пределните цени за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, да не се отнасят за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар, като последните да подлежат на задължително одобрение от КЕВР.

Комисията приема за основателни аргументите на ЕСО ЕАД относно неприложимостта на определената по чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ пределна цена за балансираща енергия по отношение на сделките за такава енергия, закупена/продадена от/на съседни енергийни системи. В съседните пазарни зони цените на доставчиците на балансираща енергия, в т.ч. и пределните

такива, се формират въз основа на съответните национални норми. Решението на КЕВР за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия има действие на територията на Р България. По отношение на сделките за балансираща енергия, закупена/продадена от/на съседни енергийни системи или от регионален балансиращ пазар се прилагат нормите на европейското законодателство и съответните договорености в двустранните споразумения. В тази връзка решението на КЕВР не следва да се явява ограничение за оператора на електропреносната мрежа да сключва сделки с доставчици на балансираща енергия извън страната, за балансиране на ЕЕС, когато това е необходимо, въз основа на сключени двустранни споразумения с операторите на съседните ЕЕС.

КЕВР приема за неоснователно предложението на ЕСО ЕАД за одобряване от страна на регулатора на двустранните споразумения за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи, тъй като към момента не е налице правомощие на националните регулатори за такова одобряване. В тази връзка ЕСО ЕАД следва да предоставя информация на Комисията относно сключените двустранни споразумения за балансираща енергия, както и за техните параметри.

НЕК ЕАД в становището си е изложило аргументи по отношение на доклад с вх. № Е-Дк-346 от 04.12.2015 г. за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, разгледан на обществено обсъждане на 15.12.2015 г., съответно по разгледаните на 13.12.2016 г. доклад с вх. № Е-Дк-411 от 06.12.2016 г. и проект на решение на КЕВР за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия.

Становището на НЕК ЕАД, в частта относно доклад с вх. № Е-Дк-346 от 04.12.2015 г., не е относимо към настоящото административно производство. Същото е било обсъдено в мотивите на Решение № Ц-50 от 30.12.2015 г. на КЕВР.

По отношение на доклад с вх. № Е-Дк-411 от 06.12.2016 г. и проект на решение на КЕВР за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия НЕК ЕАД е посочило, че Комисията следва да приеме пределна цена за регулиране надолу от ПАВЕЦ в помпен режим, която да е в границите между минус 17,99 лв./MWh и минус 28,77 лв./MWh, вследствие на заложената с Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г. на КЕВР ценова рамка за настоящия регулаторен период. НЕК ЕАД посочва, че в Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г. КЕВР е определила цена за производство от ВЕЦ в размер на 59,98 лв./MWh, вместо заявената от дружеството в размер на 95,90 лв./MWh, като тази цена се прилага и за работа на ПАВЕЦ в режим на производство. НЕК ЕАД уточнява, че при работа на ПАВЕЦ еквивалентът на произведеното количество електрическа енергия е с 30% по-нисък от този на консумираната енергия в помпен режим, като по този начин остава невъзстановен разход от 30%, дължащ се на технологичните разходи, който трябва да се възстанови от участието на БП. Според НЕК ЕАД този разход би могъл да бъде възстановен с цена за регулиране надолу за ПАВЕЦ, която представлява 30% от цената, определена за производство в размер на 59,98 лв./MWh, а именно минус 17,99 лв./MWh или 30% от предложената от дружеството за утвърждаване цена 95,90 лв./MWh в размер на минус 28,77 лв./MWh.

В подкрепа на горното, НЕК ЕАД е дало следния пример:

„ПАВЕЦ в помпен режим е активиран от ЦДУ за балансиране на системата и изпомпва вода, консумирайки електрическа енергия в размер на 180 MWh. От изпомпената вода е произведена електрическа енергия, която намалена с 30% технологичен разход и е в размер на 126 MWh. Тази енергия е реализирана по 59,98 лв./MWh и генерира приход в размер на 126 MWh x 59,98 лв./MWh = 7 557,48 лв. Некомпенсираният разход е в размер на 54 MWh x 59,98 лв./MWh = 3 238,92 лв. При определяне на цена за регулиране надолу 30% от производствената цена 59,98 лв., а именно минус 17,99 лв./MWh, за активирането на ПАВЕЦ в помпен режим ще бъде реализиран приход за НЕК ЕАД от 180 MWh x 17,99 лв./MWh = 3 238,20 лв. По този начин ще бъде покрит пълният разход на НЕК ЕАД (съобразно утвърдената цена от 59,98 лв./MWh) за активиране на ПАВЕЦ, като се следват двата принципа на КЕВР при определяне на регулираните цени, свързани с ПАВЕЦ, посочени по-горе.

Тук трябва още веднъж да се отбележи, че за да бъде напълно покрит разхода за ПАВЕЦ трябва да бъде взета предвид предложената от НЕК ЕАД цена за производство от 95,90 лв./MWh, като в такъв случай цената за регулиране надолу трябва да стане 30% от 95,90 лв./MWh, а именно минус 28,77 лв./MWh.

Комисията приема горното възражение за неоснователно. Не могат да бъдат възприети аргументите на НЕК ЕАД, обосноваващи предложението на дружеството за пределна цена за балансиране за ПАВЕЦ в режим консумация, отделна от тази за генериращите мощности в интервала между минус 17,99 лв./MWh и минус 28,77 лв./MWh. Представените в тази връзка изчисления се основават на презумпцията, че НЕК ЕАД продава само по регулирана цена електрическата енергия, произведена от ВЕЦ и ПАВЕЦ в генераторен режим. Определеното с Решение № ТЕ-26 от 30.06.2016 г. на КЕВР количество електрическа енергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ, което дружеството следва да реализира на регулирания пазар, представлява едва около 10% от прогнозното количество произведена електрическа енергия за ценовия период. Останалите 90% НЕК ЕАД продава на пазара по свободно договорени цени, както и на балансиращия пазар по цени, надхвърлящи определената от КЕВР регулирана цена в размер на 59,98 лв./MWh. От друга страна, в Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г. на КЕВР, при определяне на регулираната цена за производство на електрическа енергия от ВЕЦ, в т.ч. и ПАВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД, са извършени корекции само на разходите за водоподаване и не са признати заявените разходи за ПАВЕЦ, свързани с обвързване на графиците в деня преди доставката „Д-1“, които са неотнормирани към използване на ПАВЕЦ в помпен режим, предизвикани от излишъци в деня на доставка „Д“. В конкретния случай, при предоставяне на системната услуга регулиране надолу, горепосоченият пример би следвало да се разглежда по следния начин: *ПАВЕЦ в помпен режим е активиран от ЦДУ за балансиране на системата и изпомпва вода, консумирайки електрическа енергия в размер на 180 MWh. От изпомпената вода е произведена електрическа енергия, която е намалена с 30% технологичен разход и е в размер на 126 MWh. Тази енергия е реализирана по 59,98 лв./MWh и генерира приход в размер на 126 MWh x 59,98 лв./MWh = 7 557,48 лв. Разходите, които НЕК ЕАД генерира са условно-постоянните разходи на дружеството, които са общи за ВЕЦ и ПАВЕЦ и се покриват от утвърдената регулирана цена. Вземайки предвид предложенията на НЕК ЕАД за предоставяне на системната услуга регулиране надолу на цена от 0,00 лв./MWh, допълнителният разход за дружеството е в размер на 180 MWh x 0,00 лв./MWh = 0,00 лв., т.е. некомпенсирани разходи не са налице, с оглед факта, че регулираната цена е определена въз основа на прогнозата за произведеното количество електрическа енергия.* В тази връзка, при цена за регулиране надолу в размер на 0,00 лв./MWh технологичният разход на ПАВЕЦ не предизвиква допълнителни разходи за дружеството, като такива биха възникнали единствено при положителни цени, а при отрицателни съответно дружеството ще реализира допълнителен приход.

Действително, при експлоатацията на ПАВЕЦ в помпен режим за обществения доставчик възникват допълнителни разходи, свързани с вмененото му задължение да изкупува по преференциална цена количеството електрическа енергия, произведено от възобновяеми източници, до размера на определеното нетно специфично производство, въз основа на показанията на средствата за търговско измерване. Тези разходи, обаче, са неотнормирани към цената за регулиране надолу и следва да се покриват от: Методиката за разпределяне на задължения по небаланси в специална балансираща група с координатор НЕК ЕАД – обществен доставчик, когато възникват в деня на доставка „Д“, както и от допълнителни приходи, описани в мотивите към Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г. на КЕВР, когато възникват в деня преди доставката „Д-1“.

НЕК ЕАД посочва, че не е спазен принципът на равнопоставеност, във връзка с работата на ТЕЦ и ПАВЕЦ, свързана с резерв за допълнителни услуги, осигуряван на ЕСО ЕАД за управление на електроенергийната система. НЕК ЕАД счита, че с утвърдените на ЕСО ЕАД цени за настоящия регулаторен период е осигурена възможност последното да заяви, резервира и заплати на доставчиците само диапазон за регулиране нагоре. Според НЕК ЕАД,

ТЕЦ, които предоставят резерв за допълнителни услуги, в часовете с ниско потребление на електрическа енергия работят с график, който е на технологичния минимум за работа на съответните блокове в системата, от които операторът няма възможност да ползва регулиране надолу. НЕК ЕАД посочва, че в резултат на това, в часовете от денонощието с ниско потребление на електрическа енергия, когато има излишък в системата единственият вариант е да се активира ПАВЕЦ в помпен режим. НЕК ЕАД счита, че въз основа на гореописаното може да се направи извод, че ценовата рамка на Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г. на КЕВР поставя ПАВЕЦ като доставчик на балансираща енергия в неравнопоставено положение спрямо ТЕЦ, тъй като при излишък на електроенергия в часовете от денонощието с минимално потребление на практика го оставя като единствен източник за регулиране надолу.

Комисията приема горното възражение за неоснователно. Решенията на КЕВР за утвърждаване на цени не указват диапазон за регулиране, който следва да бъде резервиран от ЕСО ЕАД. Тези решения отчитат обосноваването на разходите на дружеството, свързани с предложенията на оператора за необходимия резерв за допълнителни услуги. Посочените от НЕК ЕАД факти и обстоятелства допълнително обосновават липсата на достатъчно конкуренция сред доставчиците на балансираща енергия, както и възможността за непазарно поведение, което както е посочено по-долу в мотивите на настоящото решение, налага определянето на пределни цени на балансиращата енергия.

Във връзка с изложеното по предходното възражение може да бъде направен извод, че дружеството не е в неравнопоставено положение, тъй като чрез предоставяне на услугата регулиране надолу на цена от 0,00 лв./MWh получава възможност да качва вода от долния в горния изравнител на ПАВЕЦ, без да заплаща за електрическата енергия, необходима за работата на помпите, в резултат на което си осигурява допълнително безплатен воден ресурс за производство на електрическа енергия.

Според НЕК ЕАД принципите за икономическа целесъобразност и равнопоставеност са нарушени и във връзка с определената пределна цена за регулиране нагоре в размер на 202 лв./MWh, базирана на разходите на обществения доставчик за изкупуване на електрическа енергия от ТЕЦ „ЕЙ И ЕС Марица Изток 1“, тъй като не са изследвани разходите на останалите участници, предоставящи услугата регулиране нагоре. Дружеството отбелязва, че ако техните разходи са по-ниски от изчислените от регулатора, съответно те могат да определят по-ниска в сравнение с НЕК ЕАД цена за регулиране нагоре, като в същото време в нея да са калкулирали висок процент печалба. В тази връзка НЕК ЕАД предлага Комисията да определи индивидуални пределни цени за всеки доставчик на балансираща енергия.

Комисията приема горното възражение за неоснователно. Следва да се има предвид, че БП е свободен пазар, на който доставчиците на балансираща енергия се конкурират. Принципите на работа на либерализирания пазар на електрическа енергия, където разходите и възвръщаемостта на отделните производители са различни, а ценовите предложения следват кривите на търсенето и предлагането са приложими и за БП. Определяните пределни цени само установяват рамката, извън която липсата на конкуренция предполага непазарно поведение на участниците. Определянето на индивидуални цени би превърнало този сегмент на свободния пазар в регулиран, в противоречие с изискванията на европейското законодателство за създаване на напълно либерализиран пазар на електрическа енергия.

След обсъждане и анализ на всички събрани в хода на административното производство данни и доказателства, както и на постъпилите писмени становища, Комисията приема за установено следното:

С Решение № Ц-50 от 30.12.2015 г. КЕВР е определила, считано от 01.01.2016 г., пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, както следва:

1. Пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за регулиране нагоре в размер на 202,00 лв./MWh;
2. Пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга регулиране надолу, в размер на 0,00 (нула) лв./MWh.

Средните месечни цени за предходните 10 месеца показват устойчивост на нивата и са отразени в таблицата по-долу:

	<i>Недостиг, лв./MWh</i>	<i>Излишък, лв./MWh</i>
Януари 2016 г.	201,78	10,37
Февруари 2016 г.	236,17	10,90
Март 2016 г.	172,83	13,04
Април 2016 г.	179,28	14,01
Май 2016 г.	167,43	20,62
Юни 2016 г.	167,67	20,22
Юли 2016 г.	157,07	17,50
Август 2016 г.	169,53	15,50
Септември 2016 г.	161,27	17,53
Октомври 2016 г.	195,80	12,26
Януари – Октомври 2016 г.	180,88	15,19

По-високите средни цени през месеците януари 2016 г. и февруари 2016 г. се дължат на постигнати цени от 800,00 лв./MWh през някои часове, но с утвърждаване на нова методика за предотвратяване на екстремни цени на балансиращия пазар от оператора на пазара, тези аномалии не се наблюдават през следващите месеци.

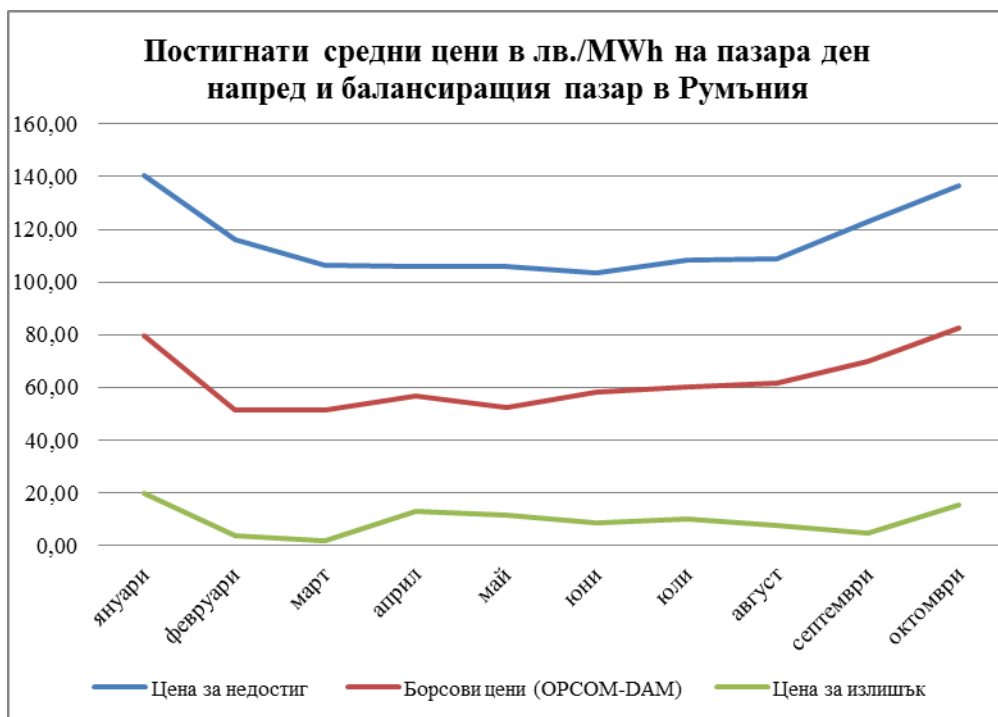
Следва да се има предвид, че посочените средни стойности на цените на балансиращата енергия се заплащат от координаторите на балансиращи групи на оператора на БП. След нетиране на небаланса, координаторите разпределят на членовете на съответната балансираща група разходите си към ЕСО ЕАД, като цените за недостиг на отделните търговски участници намаляват до нива от около 130 лв./MWh, а за излишък се увеличават до около 30 лв./MWh, което редуцира значително разходите за балансиране на производители и потребители.

Доставчиците на балансираща енергия са централи, участващи във вторично регулиране, които определят цените си на месечна база, като се наблюдават незначителни количества от активиран студен резерв. Цените на доставчиците следва да отчитат реализираните допълнителни разходи за регулиране, свързани с намаляване или увеличаване на работната мощност по диспечерско разпореждане, поддържането на управляващите системи и да нямат спекулативен характер. Пределните цени само определят рамката, извън която липсата на конкуренция предполага изкривяване на БП. При пазарно поведение на участниците, предлаганите цени следва да са подчинени на пазарни принципи и да са на нива, позволяващи нормално функциониране на пазара без да облагодетелстват дадени участници за сметка на останалите и да отразяват принципа на равнопоставеност, заложен в ЗЕ. В същото време основните доставчици на балансираща енергия предлагат цени близки до определените пределни такива. Еднокомпонентните цени за регулиране надолу за периода януари 2016 г. – октомври 2016 г. са в диапазона от 0,00 лв./MWh до 0,50 лв./MWh, а за регулиране нагоре от 170,00 лв./MWh до 200,00 лв./MWh., т.е. твърде близки до пределните такива, определени от КЕВР.

С оглед анализ и оценка на състоянието на БП е извършен бенчмаркинг с румънската пазарна зона, с която е възможно най-скорошно обединение. В развитите пазари почасовите цени на доставчиците на балансираща енергия следват постигнатите цени на „пазара ден напред“ (ПДН), като така се постига обвързаност на двата пазара и не се допускат арбитражи. Подобна мярка осигурява пропорционалност на разходите за балансиране на пазарните участници в зависимост от почасовите цени на пазара. Постигнатата цена на ПДН функционира като минимална цена за предложенията за регулиране нагоре и максимална такава за регулиране надолу. По този начин винаги цената за небаланси е по-неблагоприятна от тази на

ПДН, както и пазарните участници се стимулират да участват и на пазара на балансираща енергия с резервния си капацитет.

Подобна е и ситуацията на румънския електроенергиен пазар, резултатите от който са представени в следващата графика:

През 2016 г. ниските цени на електрическата енергия в региона понижиха значително средната цена на балансиращата енергия в Румъния, като средната ѝ стойност за недостиг в периода януари 2016 г. – октомври 2016 г. е около 116 лв./MWh, докато отчетената на българския пазар е в размер на 181 лв./MWh. В същото време при анализ на почасовите цени е видно, че максималните им стойности (в пиковите часове) са съизмерими с тези на българския пазар – около 200 – 220 лв./MWh, т.е. по-ниската средна цена се дължи на значително по-ниската стойност на електрическата енергия за недостиг в офпиковите часове, в съответствие с ценовата крива на ПДН.

Към настоящия момент цените, предлагани от доставчиците на балансираща енергия в България, не са обвързани със спот цените на ПДН, а са постоянни на месечна база, което е причина за по-високите средни цени на българския балансиращ пазар. Следва да се има предвид, че българският ПДН към настоящия момент не е достатъчно развит и ликвиден за да послужи като база, както за определяне на референтна цена, така и за обвързване на цените на доставчиците на балансираща енергия с резултатите от него. Това от своя страна води до липса на прогнозируемост и устойчивост и поражда тенденция за предпочитане от страна на търговските участници на извънборсовата търговия чрез двустранни договори.

Предвид горните аргументи, прилагането на румънския модел за определяне на цената на доставчиците на балансираща енергия е възможно след установяване на нов пазарен модел, който предполага изцяло конкурентни условия. Последното е свързано с промяна на действащото законодателство и осигуряване на мерки за подобряване на ликвидността на ПДН, за да се превърне в надежден източник на референтна цена за ефикасното договаряне в сектора. В тази връзка до въвеждането на конкурентен пазар с оглед осигуряване на предпоставки за стабилност на сектора; икономическа целесъобразност – размерът на пределната цена за сключване на сделки с балансираща енергия следва да покрива пълните разходи на доставчиците на балансираща енергия; сигурността на снабдяването; недопускане на арбитражи между БП и ПДН, както и спазване на принципите по чл. 23, чл. 24 и чл. 31 от ЗЕ, **не съществуват обективни предпоставки и обстоятелства, които да обосновават**

необходимост от изменение на размера на прилаганите към момента пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за регулиране нагоре: 202,00 (двеста и два) лв./MWh, както и пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за регулиране надолу: 0,00 (нула) лв./MWh.

В подкрепа на горното са и следните аргументи:

Резултатите от извършения симулационен анализ на база данните от работата на БП през 2016 г. показват, че при намаление на така определените пределни цени за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, цената за недостиг ще се понижи до нива по-ниски от спот цената на ПДН в част от пиковите часове. Такава аномалия се наблюдава на 18.11.2016 г., когато в часовия диапазон 15 ч. - 17 ч. цените на ПДН са по-високи от цените за недостиг на БП. Това би довело до изкривяване на пазарните отношения, тъй като се появява стимул пазарните участници да предпочетат да са в недостиг, което би затруднило управлението и сигурността на електроенергийната система. Горното се подкрепя от следващата справка за постигнатата цена на ПДН през последния месец, която е много близка до цената за недостиг, която следва да е най-високата цена на пазара с оглед нейния превантивен и възпиращ характер:

дата	час	лв./MWh
1.11.2016	5-6	143,56
1.11.2016	6-7	143,56
1.11.2016	8-9	143,56
1.11.2016	15-16	143,54
1.11.2016	9-10	143,50
1.11.2016	13-14	141,99
8.11.2016	7-8	150,07
8.11.2016	8-9	149,48
8.11.2016	17-18	147,62
10.11.2016	16-17	146,78
18.11.2016	15-16	150,09
18.11.2016	16-17	146,31
21.11.2016	9-10	148,33
21.11.2016	10-11	148,33
21.11.2016	6-7	148,31
21.11.2016	8-9	146,06
21.11.2016	7-8	146,04
29.11.2016	13-14	150,09
29.11.2016	12-13	150,07
29.11.2016	14-15	150,05
29.11.2016	10-11	150,03
29.11.2016	15-16	144,87

От друга страна при увеличение на така определените пределни цени за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия и установената от доставчиците практика да предлагат цени близки до пределните ще се увеличат разходите за небаланси на пазарните участници, което ще доведе до допълнителна финансова тежест върху производители и потребители в момент, в който съществува непредвидимост и несигурност във връзка с протичащите процеси по пълната либерализация на пазара и стартиране на борсовата търговия.

Пределната цена за регулиране надолу следва да е обща за всички участници на пазара, независимо от това дали използваните мощности са производствени и/или консумиращи. По

този начин се осигурява недискриминационно и равнопоставено третиране на централите, предлагащи тази системна услуга, като не се допуска облагодетелстване на даден участник за сметка на останалите, както и спекулативно поведение. Пазарните принципи налагат цената за регулиране надолу да е положителна величина. При отрицателна стойност на цената централата, предоставяща системната услуга, продава недостиг, а потребителите, които са в излишък, го купуват, което противоречи на принципите на балансиращия пазар и води до екстремни стойности на балансиращата енергия и големи разходи за небаланси. Отрицателната цена за регулиране надолу представлява прекомерна санкция за производителите и потребителите, които са в излишък, която изкривява пазара, застрашава неговата работа и противоречи на европейските практики.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8, предложение 2 от Закона за енергетиката

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

Считано от 01.01.2017 г., определя пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, както следва:

1. Пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре в размер на 202,00 лв./MWh.

2. Пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу в размер на 0,00 (нула) лв./ MWh.

3. Пределните цени по т. 1 и т. 2 не се прилагат при сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд - София град в 14 - дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА